

ROZETRZEĆ (21) *vb pf*

o oraz oba e jasne.

inf rozetrzeć (9). \diamond *fut* [2 sg rozetrzesz.] \diamond 3 sg rozetrze (1). \diamond *imp* 2 sg rozetrzy (8). \diamond *part praet act* rozgarszy *SienLek* (2), roz(a)rszy (1) *FalZioł*, [rozgarwszy].

Sł stp notuje, *Cn brak*, *Linde bez cytatu*.

1. *Trąc, rozdrobnić; conterere, distringere, resolvere Mącz* (19) : Wezmi sżczawiu, żółtek iaieczny twardy/ rozetrzy dobrze á rozpuć winem/ przyfyp Cinamonu tartego y Imbieru, á thak pożyway. *FalZioł* V 64v, V 68 [2 r.]; *Mącz* 137b, 421d; *Calep* 310b.

rozetrzeć co (6): Rozetrzeć ie [orzechy laskowe] á dać z brzeczką pić/ kašel wkładaią *FalZioł* III 19b, V 64, 64v, 72; *Mącz* 450d; Abowiem pátrzay że y Málarz pirwey farb nie rozetrze/ áż łobie pirwey płotno álbo tablicę nágotuie *RejZwierc* 22v; [*UrządowHerb* 150a, 278a, 291a].

[*rozetrzeć z czym*: Sok też z tego źiela [psinek] barzo pomaga przeciw piekielnemu ogniu/ á to roztrwży z Bleywálem *UrządowHerb* 291a.]

W porównaniu (1): ktory [Bóg] tego tobie do czáfu nádánego/ może iáko źdzybłeczko rozetrzeć miedzy pálcý łwemi. *RejPos* 252v.

Zwrot: »na proch rozetrzeć« (2): In pulverem resolvere, Ná proch łpalić/ rozetrzeć/ álbo w proch obrócić. *Mącz* 401c; Radicem in pulvere conterere, Korzeń ná proch rozetrzeć. *Mącz* 450d.

a. *Roztrąszyć, rozprowadzić w płynie [w tym: co (5)]* (7) :

rozetrzeć czego (1): Ná opuchłe cycki/ rozetrzy káżdźidlá z mlekiem niewieścim rzadko/ w tym chufę maczáiąc przywijay. *SienLek* 86v.

rozetrzeć czym (1): Albo weźmi mirry ilo źiarno grochowé/ rozetrzyłz iá fokiem piołynowym/ y rućianym/ á day tho chorému wypić *SienLek* 141v.

rozetrzeć z czym (3): Gnoy też drozdowy czoby telko riż iadł: z ocztem roztrąszyć, morpheą y trąd czarny łpádzá. *FalZioł* IV 25d; *SienLek* 80, 86v.

rozetrzeć w czym (3): ná wśzelkié ładzele thák wnątrzné iáko y zewnątrzné/ łáyná gołębie rozetrzy w mléku kóźim *SienLek* 127v, 86, 132.

2. *Rozsmarować [czym po czym]* (1) : GDyby chciał zdomu wynidz miedzy ludzi/ wezmi drijakwie mało w wíta á rozetrzy po wítach ięzykiem *FalZioł* V 62v.

3. *Rozpiłować* (1) :

Zwrot: »[czym] na poły rozetrzeć« (1): Rozlał Manáśfes krew niewinná Ezáialzá Proroká dzyádá łwego mácierzyłtego przed miástem v Syloe/ kazał piłą drzewianą ná poły rozetrzeć. *BielKron* 90.

4. [*Uniestwić, zgładzić [co (żywotne)]*]: á iest [diabeł] ták mdły tym którzy mu łye przeciwią/ iáko muchá/ kthórá łacniuczko rozetrzeć. *BiałPos* 252.]

Formacje współrdzenne cf TRZEĆ.

Cf ROZTARTY